بخش نخست

مروری بر تیم های حاضر در ۸ گروه جام جهانی ۲۰۲۲ قطر

ریز و درشت جام جهانی فوتبال

گروه ورزش- اوج هیجان در فوتبال را قرار است از اواخر ماه آینده دوباره شاهد باشیم. جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ قرار است از ۲۰ نوامبر تا ۱۸ دسامبر ۲۰۲۲ (۲۹ آبان تا ۲۷ آذر ۱۴۰۱) در قطر برگزار شود و تیم ملی ایران هم یکی از تیم های حاضر در این رقابت هاست. این مسابقات دومین جام جهانی برگزار شده در آسیا پس از جام جهانی به میزبانی کره جنوبی و ژاپن در ۲۰۰۲ است. دوره بعدی جام جهانی به میزبانی کانادا، ایالات متحده آمریکا و مکزیک در سال ۲۰۲۶ برگزار می‌شود.

با توجه به گرمای شدید تابستان در قطر، این دوره، اولین دوره ای از جام جهانی است که در زمان معین همیشگی یعنی ماه‌های می و ژوئن برگزار نمی‌شود. از سوی دیگر، مدت زمان بازی‌ها به ۲۹ روز کاهش پیدا کرده است. بازی افتتاحیه این مسابقات در ۲۰ نوامبر ۲۰۲۲ (۲۹ آبان ۱۴۰۱) بین قطر و اکوادور در ورزشگاه البیت شهر الخور برگزار می شود و بازی پایانی قرار است ۱۸ دسامبر ۲۰۲۲ (۲۷ آذر ۱۴۰۱) برگزار شود.

«کیوان جاریانی» چهره آشنا و از علاقه مندان توانمند و پیگیر فوتبال در بجنورد، مطالبی درباره جام جهانی ۲۰۲۲ به رشته تحریر درآورده است که از این شماره می توانید آن را مرور کنید.

بخش نخست این مطلب جذاب را در ادامه می توانید بخوانید.

یک الماس خام و نتراشیده به شدت گران قیمت و ارزشمند است ولی چنین زینتی زیبا وقتی بهتر دیده می شود که زیر دست یک الماس تراش ماهر قرار بگیرد. شاید «ژول ریمه» همان الماس تراشی بود که فوتبال به او احتیاج داشت. رئیس فرانسوی اسبق فیفا برای ترویج و تبلیغ بیشتر فوتبال، چندین فدراسیون ملی اروپایی را برای یک سفر طولانی به اروگوئه -که منجر به تعطیلی لیگ آن کشورها می شد- راضی کرد. اما این یک سفر زمانِ رو به جلو بود. احتمالاً خود «ژول ریمه» هم نمی دانست که قرار است این رقابت ها در این حد جذاب و هیجان انگیز شود.

کاخی که «ژول ریمه» برپا کرد، به احتمال زیاد به دست یک فرانسوی دیگر «آرسن ونگر» تخریب خواهد شد. سرمربی سابق «آرسنال» پیشنهاد برگزاری جام جهانی به صورت دو سال یک بار را داده که هنوز به مرحله اجرایی نرسیده است. فدراسیون فوتبال اروپا و آمریکای جنوبی و کمیته بین المللی المپیک از مخالفان سرسخت این نظریه هستند. از طرفی قرار است رقابت های جام جهانی ۲۰۲۶ و به بعد در قالب ۴۸ تیم برگزار شود. رقابت های ۳۲ تیمی جایگاهی است (یا بهتر است بگوییم بود) برای متخصصانی که برنده شدن در رگ و ریشه آن ها جاری است. تعداد ۳۲ تیم چکیده قدرتمندان هر قاره بود که با رسیدن به رقابت های جام جهانی و برگزاری هر چهار سال عطشی دو چندان برای دیدن این بازی ها بر دل هواداران فوتبال از خود به جا می گذاشت. «برزیل»، «ایتالیا»، «آلمان» و «آرژانتین» از بزرگان این رقابت ها هستند که سوابق زیادی در رسیدن به فینال و قهرمان شدن دارند. یکی از نکات ناراحت کننده جام جهانی ۲۰۲۲ «قطر»، عدم صعود دوباره «ایتالیا» به این رقابت هاست. شاید آخرین دوره رقابت های ۳۲ تیمی، پایانی باشد بر پایان کابوس «ایتالیا» و سایر مدعیان و قدرتمندان که از صعود به رقابت های این دوره بازماندند.

با این حال قرار است در چند شماره و گروه به گروه، مروری بر نحوه و شانس های صعود تیم های حاضر در ۸ گروه مختلف جام جهانی ۲۰۲۲ قطر داشته باشیم که همراه با نکات ریز و درشتی است که می تواند جالب توجه نیز باشد.

گروهA:اکوادور-سنگال-قطر-هلند

اولین گروه و شاید آسان ترین گروه

اکوادور؛ کار سخت «سه رنگ ها»

یکی از حاضران قاره آمریکای جنوبی در جام جهانی قطر، «اکوادور» است، کشوری که بر خط استوا قرار دارد و خط نیم کره شمالی و جنوبی از این کشور می گذرد.

فوتبال در این کشور، مانند سایر کشورهای آمریکای جنوبی، ورزش اول محسوب می شود. زبان اکثر مردم قاره آمریکای جنوبی «اسپانیایی» است که این کشور هم از این قاعده مستثنی نیست.

«اکوادور» که قبل از صعود به جام جهانی قطر، سابقه حضور سه دوره در رقابت های جام جهانی را دارا بود، امسال بعد از یک دوره غیبت پا به این رقابت ها گذاشت. آن ها در دوره مقدماتی جام جهانی قطر توانستند از ۱۸ بازی، ۷ برد، ۵ تساوی و ۶ باخت کسب کنند.

اکوادور در دور مقدماتی نشان داد که از قدرت خط حمله خوبی بهره می برد به طوری که این تیم توانست با زدن ۲۷ گل، به همراه «آرژانتین» دومین خط حمله برتر دور مقدماتی را از آن خود کند. اما نکته ای که می تواند در رقابت های جام جهانی کار دست این تیم بدهد خط دفاعی اکوادوری هاست که با دریافت ۱۹ گل، راه حمله را به حریفان پیش رو در جام جهانی نیز نشان می دهد.

«بایرون کاستیو» بازیکن دو ملیتی (کلمبیایی – اکوادوری) اکوادور را در آستانه حذف از جام جهانی قرار داده بود که بعد از شکایت «شیلی» مبنی بر رسیدگی بر پرونده این بازیکن، فیفا اعلام کرد این بازیکن بر اساس قوانین این کنفدراسیون، مشکلی برای ادامه حضور در تیم ملی اکوادور را ندارد و شکایت «شیلی» منجر به حذف این کشور از حضور در قطر واقع قرار نگرفت.

«گوستاوو آلفارو» سرمربی ۶۰ ساله «آرژانتینی» قرار است روی نیمکت این تیم در جام جهانی بنشیند.

گروه A، یا همان گروه اول، شاید آسان ترین گروه جام جهانی باشد اما با توجه به حضور «هلند» و قهرمان قاره آفریقا یعنی «سنگال»، کار برای صعود «سه رنگ ها» (لقب تیم ملی اکوادور) مقداری سخت است، با این حال چه بسا آن ها مانند سال ۲۰۰۶ شاید توانستند به جمع ۱۶ تیم راه یابند.

سنگال؛ شیرهای «ترانگا» به دنبال تکرار درخشش، این بار در قطر

شاید اگر طرفداران و سرمربی قهرمان اخیر جام ملت های آفریقا یعنی «سنگال» می خواستند قرعه ای باب میل برای خود بچینند ممکن بود چیدمان آن ها باز به مراتب سخت تر از قرعه فعلی درآید. با توجه به نسل فعلی این تیم با حضور ستارگانی مانند «ادوارد مندی» و «کالیدو کولیبالی» ستاره های چلسی و «سادیو مانه» ستاره بی چون و چرای این روزهای فوتبال، شاید بتوان گفت این تیم تقریباً خود را در مرحله بعدی جام جهانی ۲۰۲۲ قطر می بیند.

احتمالاً اکثر فوتبال دوستان، نسل طلایی «شیرهای ترانگا» (لقب سنگال) را با جام جهانی ۲۰۰۲ کره و ژاپن به یاد بیاورند، جایی که این تیم برای اولین بار به رقابت های جام جهانی راه یافته بود اما با درخشش «ال حاجی دیوف» و یارانش موفق به ثبت آماری حیرت انگیز شدند به طوری که آن ها در بازی اول موفق به شکست «فرانسه» قهرمان دوره قبل جام جهانی یعنی ۱۹۹۸ و یورو ۲۰۰۰ شوند که جایزه آن پیروزی بزرگ و تدوام صعود تا یک چهارم نهایی آن رقابت ها بود که در آن مرحله، «ترکیه» که خود از شگفتی سازان جام جهانی ۲۰۲۲ بود موفق شد با گل طلایی «ایلهان» سنگال را حذف کند تا پایانی بر ماجراجویی سنگال در آن سال باشد.

امسال هم «سنگال» با سرمربی ۴۶ ساله خود یعنی «الیو سیسه» که بهترین سرمربی سال ۲۰۲۱ قاره آفریقا نیز شده است، احتمالاً به دنبال درخششی دوباره در رقابت های جام جهانی است. عملکرد سنگالی ها در مرحله دوم مقدماتی جام جهانی در آفریقا نیز نشان دهنده تداوم خوب این سال هاست که می توان پیش بینی کرد که این تیم می تواند به دنبال تکرار درخشش، این بار در قطر باشد و به دور بعدی جام جهانی صعود کند. «شیرهای ترانگا» در گروه خود از ۶ بازی، ۵ برد و یک تساوی کسب کردند و بدون باخت بالاتر از تیم های توگو ، نامبیا و کنگو پا به پلی آف صعود به جام جهانی گذاشتند. ۱۵ گل زده و ۴ گل خورده، حاصل آن ۶ بازی در مرحله گروهی بود. در پلی آف شاهد رقابت بین فینالیست های جام ملت های آفریقا بودیم که به شکست دوباره یاران «کی روش» و «محمد صلاح» منجر شد. «سنگال و مصر» در فینال جام ملت های ۲۰۲۱ آفریقا و پلی آف صعود به جام جهانی ۲۰۲۲ قطر طی حدود ۴۰ روز با هم رو به رو شدند که در هر دو رویایی این شاگردان «الیو سیسه» بودند که به برتری دست یافتند.

قطر؛ مرموز مثل «عنابی ها»

شاید بعد از به عضویت درآمدن «قطر» در فیفا در سال ۱۹۷۰ و عدم صعودشان به هیچ دوره از جام های جهانی، آن ها با خود گفتند: اگر به جام جهانی نمی توانیم برویم بهتر است آن را به دست برگزار کنیم! اتفاقی که برخلاف تصور بسیاری از فوتبال دوستان رخ داد و میزبان شدن قطری ها سر و صدای زیادی برپا کرد. با این حال، فوتبال «قطر» در چند سال اخیر به صورت اصولی رشد پیدا کرد که به صورت خلاصه به چگونگی این پایه گذاری خواهیم پرداخت.

«فلیکس سانچز» سرمربی ۴۶ ساله «اسپانیایی» در سال ۲۰۰۶ پس از گذراندن مدارج مربیگری در ایالت کاتالان پای به «قطر» گذاشت و از همان موقع به مدت ۷ سال مشغول به پیدا کردن استعدادهای ناب در این کشور شد، زحماتی که بعداً به ثمر رسید. او در سال ۲۰۱۳ سرمربی زیر ۱۹ ساله های «قطر» شد و در همان تیم پایه ای که مشغول به کار شد با بازیکنان کشف شده توسط خودش راه درازی برای رساندن «قطر» به قله های موفقیت را در پیش گرفت. اولین پله ترقی آن ها در سال ۲۰۱۴ بود که منجر به قهرمانی همان تیم در آسیا شد. «فلیکس سانچز» بعدتر سرمربی زیر ۲۰ ساله های «قطر» و در گام بعدی سرمربی زیر ۲۳ ساله های این کشور شد. قطر که عملکرد «خورخه فوساتی» را متزلزل می دانست با به روی کار آوردن سرمربی زحمتکش خود یعنی «فلیکس سانچز»، میدانی برای تقدیر چندین ساله سرمربی سابق تیم های پایه ای خود فراهم کرد که مرد اسپانیایی به همراه شاگردانی که از دوران نوجوانی با هم کار کرده بودند جواب اعتماد فدراسیون «قطر» را با قهرمانی مقتدرانه در آسیا دادند؛ بدون باخت و فقط یک گل خورده! مگر می شود اولین قهرمانی یک کشور این طور رقم بخورد؟ شاید این کلاس آموزشی برای سایر تیم های کوچک دیگر باشد که آرزوهایی بزرگ در سر می پرورانند. یکی از نکات جالب دیگر «فلیکس سانچز» استفاده از ترکیب های مختلف در بازی های مختلف باشد. ۱-۴-۵ ، ۲-۳-۵ تخت، ۲-۱-۴-۳ ، ۱-۴-۱-۴ و ۳-۳-۴ فقط چند ترکیب از انواع ترکیب هایی است که این سرمربی استفاده کرده است.

تیم ملی «قطر» با استفاده از بازیکنان دو ملیتی مانند «رورو» از پرتغال، « بسام الراوی» از عراق، «محمد مونتاری» از غنا و «احمد علاءالدین» از مصر سعی در بالابردن کیفیت تیمی خود دارد که تا حدودی هم در این امر موفق بوده است. «عنابی ها» (لقب تیم ملی قطر) اولین حضور خود در جام جهانی را در حالی در کشور خود تجربه خواهند کرد که باید دید این تیم مرموز می تواند شگفتی ساز شود و از گروه خود به مرحله بالاتر صعود کند؟ اتفاقی که با توجه به تیم های حاضر در گروه اول، در حالت طبیعی خیلی محتمل نیست.

هلند؛ «لاله های نارنجی» و هت تریک باخت در فینال

در اولین گام مرور کردن، تیم های جام جهانی ۲۰۲۲، تیم ملی هلند را به عنوان آخرین تیم گروه اول بررسی می کنیم، جایی که نارنجی پوشان با بازگشت سه باره «لوییز فن خال» جان دوباره ای گرفتند که می توان گفت با این روند ممکن است «لاله های نارنجی» (لقب تیم ملی هلند) جزو چهار تیم پایانی جام جهانی نیز قرار بگیرد. «فن خال» در ۱۵ بازی ای که دوباره سکان تیم ملی کشورش را برعهده گرفته در عملکردی بسیار عالی، یازده برد و چهار تساوی به دست آورده است.

در دوره جدید فعالیت این سرمربی، تیم هایی مانند «آلمان»، «بلژیک» و «لهستان» از بردن «هلند» عاجز ماندند. عملکرد هجومی تیم ملی هلند هم قابل تشویق و تحسین بوده است به طوری که آن ها در ۱۵ بازی موفق به زدن ۴۱ گل شده اند. اما نکته ای که حتماً «لوییز فن خال» به آن رسیده است ثبت فقط شش کلین شیت (بسته نگه داشتن دروازه در یک بازی) در ۱۵ بازی بوده که می تواند برای بهتر شدن عملکرد این تیم در جام جهانی نکته ای گران بها باشد، جایی که «ویرجیل فن دایک» و «ماتیاس دلیخت» از بازیکنان اصلی این پست در تیم ملی «هلند» هستند که به غیر از بازیکنان نامبرده می توان به نام هایی همچون «فرانکی دیونگ»، «دونی فن د بیک»، «ممفیس دیپای»، «استیون برخواین»، «ناتان آکه»، «دنزل دامفریس» و چند ستاره دیگر اشاره کرد که سرمربی این تیم می تواند روی آن ها برای مسیری سخت حساب باز کند.

حالا به عقب تر برگردیم، به سال ۱۹۷۴ جایی که «هلند» با «رینوس میشل» و ستارگان آن زمان «آژاکس» سبک جدیدی در فوتبال ارائه دادند. «توتال فوتبال» یا همان «فوتبال کامل» سبکی بود که «هلند» در آن جام جهانی ارائه داد به طوری که «لوییز آلبرتو» کاپیتان برزیل در جام جهانی ۱۹۷۴ در یک مصاحبه گفته بود: «تنها تیمی که من دیدم که کارها را در زمین متفاوت انجام می داد، هلند در جام جهانی ۱۹۷۴ آلمان بود. بعد از آن همه چیز برایم یکسان و کم نوسان است.»

«یوهان کرایف» افسانه ای، ستاره اول آن زمان در نسل اول طلایی «هلند» بود که بازی گردانی تیم را بر عهده داشت. «لاله های نارنجی» در دهه ۷۰ میلادی دوبار پیاپی به فینال جام جهانی راه یافتند که به ترتیب مقابل «آلمان غربی» و «آرژانتین» میزبان های ۱۹۷۴ و ۱۹۷۸ مغلوب شدند و نسل طلایی اول موفق به گرفتن جام نشد. نسل دوم طلایی هلند در دهه اول و اوایل دهه دوم ۲۰۰۰ به وجود آمد. به آن دسته ستاره ها «نسل دوم طلایی» می گفتند که آن ها هم دو دوره پیاپی به نیمه نهایی راه یافتند که یک دوره آن منجر به حضور در فینال ۲۰۱۰ «آفریقای جنوبی» شد و از شانس بد شاگردان «فن مارویک» اسپانیای آماده آن سال ها باعث سومین شکست یا همان هت تریک نارنجی پوشان در فینال جام جهانی شد.

عاشقان «تیم ملی ایران» با تیم ملی «هلند» نیز خاطرات تلخ و شیرین دارند. اولین بازی تاریخ «تیم ملی ایران» در جام جهانی مقابل «هلند» بود که در نهایت با پیروزی سه بر صفر «لاله های نارنجی» به اتمام رسید.

«لوییز فن خال» با تغییر در تاکتیک خود از ۳-۳-۴ به ۲-۱-۴-۳ و با اضافه کردن یک هافبک دفاعی برای بالانس کردن خط دفاع و هافبک خود در چند بازی اخیر خودش نتایج و بازی هایی به مراتب بهتر ارائه داده است. اگر از همان اتفاق های خاص فوتبالی در گروه هلند شاهد نباشیم، هلند برای بازی هایی راحت تر باید به عنوان تیم اول صعود کند که این امر دور از دسترس نخواهد بود.